

Ziua Mondială a Teatrului – 27 martie 2015

Mesajul Internațional

Pe adevărații maeștri ai teatrului îi găsim, mai degrabă, departe de scenă. De obicei, ei sunt cei care înțeleg ca teatrul nu e o mașină de produs clișee și convenții. Sunt cei care-i caută sursa vie pe care nu o regăsești tot timpul în sălile de teatru unde mulțimi de oameni se-nghesuie în fiecare zi, preocupați să copieze o lume sau alta. Copiem, în loc să să ne creăm propriile lumi care să incite la dezbateri, care au la bază emoțiile

ascunse în interiorul nostru. În fapt, tocmai Teatrul este cel care reușește să dezvăluie aceste lumi.

De multe ori ma întorc la proză ca să înțeleg mai bine cum e teatrul. Zi de zi, mă surprind gândindu-mă la scriitorii care, acum aproape o sută de ani au descris în mod profetic, dar fără exagerare, decăderea zeilor europeni, apusul ce a cufundat civilizația noastră într-o beznă în care nici astăzi nu s-a făcut lumină. Mă gândesc la Franz Kafka, la Thomas Mann și la Marcel Proust. Acestor profeți le-aș adăuga astăzi numele lui John Maxwell Coetzee.

Sentimentul lor comun al sfârșitului inevitabil al lumii - nu al planetei, ci al unui model al relațiilor interumane - și al ordinii sociale și răsturnărilor acesteia, ne însoțește astăzi, marcându-ne profund. Pe noi, cei care trăim după sfârșitul lumii. Noi, care trăim în fața unor crime și conflicte ce izbucnesc în fiecare zi, în mereu alte locuri, mai rapid chiar decât reușesc să fie relatate de mijloacele de comunicare. De altfel, aceste "incendii" devin repede plictisitoare și dispar fără urmă din relatările de presă. Iar noi ne simțim neputincioși, îngroziți și încolțiți. Nu mai suntem capabili să înălțăm turnuri, iar zidurile pe care le construim cu încăpățănare nu ne apără de nimic; dimpotrivă, ele însele au nevoie de protecție și grijă, lucru care ne consumă o bună parte din energia noastră vitală. Și nu mai avem forța de a încerca să vedem ceea ce se află în spatele porților, dincolo de zid. Tocmai din acest motiv teatrul ar trebui să existe și, de acolo, din spatele porților, să-și caute forța. Pentru a pătrunde cu privirea acolo unde ne este interzis.

„Legenda însă încearcă să explice inexplicabilul. De vreme ce pleacă de la un adevăr, trebuie să sfârșească din nou în inexplicabil” – în aceste cuvinte descrie Kafka transformarea legendei lui Prometeu. Eu asociez profund aceste cuvinte modului în care ar trebui să fie teatrul. Și un asemenea teatru, care să-și aibă începutul în profunzimea adevărului iar sfârșitul în inexplicabil, le doresc tuturor slujitorilor acestuia, atât celor de pe scenă, cât și celor din public. Le-o doresc din tot sufletul!

Krzysztof Warlikowski

(traducere în limba română: Luiza Săvescu)

UNITER
UNIUNEA TEATRALĂ DIN ROMÂNIA
INSTITUTIE DE UTILITATE PUBLICĂ

International Theatre Institute
World Organization for the Performing Arts

Centrul Român

Krzysztof Warlikowski este unul dintre cei mai reprezentativi regizori europeni ai generației sale. S-a născut în Polonia în 1962. Împreună cu scenografa Małgorzata Szczęśniak, Warlikowski creează imagini teatrale excepționale. În munca sa cu actorul, îl îndrumă pe acesta către cele mai profunde straturi ale creativității sale. A inventat, practic, un nou fel de a pune în scenă Shakespeare. Opera sa include, de asemenea, interpretări subversive ale tragediilor grecești, și este cunoscut și pentru punerea în scenă a autorilor contemporani. Producția sa *Purificare de Sarah Kane* a fost foarte bine primită la Festivalul de la Avignon în 2002 și la Festival de Théâtre des Amériques din Montreal - acesta fiind un moment decisiv pentru intrarea lui Warlikowski pe scena internațională.

Din 2008 este director artistic al NowyTeatre (Teatrul Nou) din Varșovia, unde a regizat până în prezent patru spectacole care au la bază adaptări proprii după mai multe texte: (A) *Pollonia* (2009), *Sfârșitul* (2010), *Povestiri africane de Shakespeare* (2011) și *Kabaretwarszawski* (2013). În prezent lucrează la adaptarea pentru scenă a romanului *În căutarea timpului pierdut* de Marcel Proust.

La NowyTeatre, Warlikowski a creat o viziune personală a rolului și locului teatrului în societate, implicând și spectatorii. Motto-ul său pentru teatru a devenit: "Evadarea prin teatru."

Foto: Bartek Warzecha

Spectacole regizate de Warlikowski au fost prezentate la cele mai importante festivaluri de teatru ca: Festival d'Avignon, Festival Prensa de Otoño în Madrid, Edinburgh International Festival, Wiener Festwochen, Next Wave Festival BAM - New York, Athens Festival, International Theatre Festival Santiago a Mil în Chile, International Theatre Festival PoNTI în Porto, XXI Seoul Performing Arts Festival în Coreea de Sud, Festival BITEF în Belgrad.

Activitatea artistică a lui Krzysztof Warlikowski include, de asemenea opera. Warlikowski a regizat în cele mai importante opere din lume, inclusiv *La Monnaie* din Bruxelles, *Opera Națională* din Paris și *Opera de Stat Bavareză* din Munchen. În dorința sa de a "reteatraliza" opera, este perceput ca un regizor de operă revoluționar. Printre altele, el a pus în scenă: *Iphigenia in Tauris*, *The Makropulos Affair*, *Parsișul*, *The Woman without the Shadow*, *Medea*, *Lulu* și, de curând *Don Giovanni*.

Krzysztof Warlikowski a câștigat numeroase premii printre care Premiul Uniunii Criticilor de Teatru din Franța în 2003 pentru spectacolul *Purificare de Sarah Kane*, considerat ca fiind cel mai bun spectacol de limbă străină prezentat în Franța în stagiunea 2002/2003. În 2008, criticii francezi i-au acordat, de asemenea, un premiu pentru *Îngeri în America*. El a fost premiat și de către Secția Criticilor de Teatru – secția poloneză a Institutului Internațional de Teatru pentru promovarea teatrului polonez în străinătate. În 2006 a primit prestigiosul "Meyerhold" la Moscova, iar în aprilie 2008 "Premiul Europa Noi Realități Teatrale" la Salonic, Grecia. În luna mai 2008 New York's Village Voice i-au conferit lui Warlikowski "ObieAward" pentru spectacolul *Krum* de Hanoch Levin, prezentat la cea de-a 25-a ediție a BAM Festival. A primit "Golden Mask" pentru cel mai bun spectacol străin în Rusia, în 2011, pentru producția NowyTeatr cu (A) *Pollonia*. În luna mai 2012, NowyTeatr este premiat de către juriul internațional prezidat de Gérard Mortier cu "Diagilev Award" în Perm pentru spectacolul *Povestiri africane* de Shakespeare. În 2013 a primit din partea Franței titlul de Comandor al Artelor și Literelor.